

Povzneste se nad vědomí těla

→ *Promluva Satja Sái Báby z 2. dubna 2003* ←

*Strach z hříchu upadá, hanebnosti jsou na denním pořádku.
Oddanost k Pánovi uhasla. Na vzestupu jsou zlé činy, nepopsatelné slovy.
Ó, člověče, pochop, že jen zpívání božího jména ti může přinést mír a štěstí.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

V *prakrti* (přírodě), která je hlavní božskou podstatou životního principu, existuje dualita narození a smrti. Svět člověka přitahuje a klame. *Padártha* (hmota) je základem *prapañči* (světa). Svět je kombinací hmoty. V zásadě je to tedy hmota, která člověka přitahuje. Hmota není trvalá, není symbolem pravdy. Jak vám mohou pomíjivé předměty přinést věčný mír? *Jad dršjam tan nášjam* (vše, co je vidět, je odsouzeno k zániku). Cokoli vidí oko, podléhá změně v průběhu času. Takové pomíjivé předměty vám nemohou dát trvalé štěstí.

„*Aham jétat na*“ (Já nejsem toto). To je základní princip moudrosti. Princip *parabrahma* nemá určitou podobu. Řeceno jazykem véd *aham* znamená *átman*. „*Aham jétat na*“ znamená já nejsem tělo, které je dočasné a pomíjivé. Písmeno „*I*“ (v angličtině „*já*“), tedy *aham* symbolizuje věčný princip *átmana*. Na světě vidíme různé předměty a namlouváme si, že jsou trvalé. Je to vážná chyba. Vše, co je pozorovatelné zrakem, je pomíjivé. I své tělo vidíme zrakem, ani ono tedy není trvalé. Je známkou nevědomosti se ztotožňovat s tělem. Člověk žije od věků v klamu, že fyzické a prchavé věci mu dají štěstí. Pravé štěstí nastává, když si člověk uvědomí věčný spojující princip *átmana* v tomto pomíjivém světě.

Pán Kršna v Bhagavadgítě prohlašuje: „*Mamaivánšó džívalóké džívabhútaḥ sanáta-nah*“ (všechny bytosti jsou částí mého bytí). Každý je tudíž jiskrou božství. Je-li tomu tak, jak se člověk může nazývat pouhým smrtelníkem? Naši předkové rozjímali o Bohu a uctívali ho s naprostou vírou, že proniká vším.

Podle našich starých svatých knih existuje třicet miliónů Bohů. Kdo je to? Může být tolik Bohů? Pravda je, že když byly knihy psány, žilo na světě třicet miliónů lidí. Ono prohlášení uvažuje o každém jedinci jako o božské bytosti. Tvrzení: „*Sahasra šíršá purušah*“ (Bůh má tisíce hlav) bylo proneseno ještě dříve, když světová populace dosahovala tisíců lidí. Dnes je na světě 5,8 miliard lidí. Každý z nich je projevem božství. Každá lidská bytost je božím vtělením. Proč člověk plýtvá tak posvátným a drahocenným lidským zrozením? Neměli byste si myslet, že Bůh je oddělený v nějaké určité podobě. *Ékam sat viprá bahudhá vadanti* (Bůh je jeden, ale moudří o NĚm hovoří pod různými jmény). *Aham*, princip *átmana*, který je v nás všech, je Bůh. Proto je každý jedinec Bůh sám.

Když se ptáte, kde je Bůh, lidé říkají, že je v jejich srdci. Není to správná odpověď. Když řeknete, že máte v ruce kapesník, jste větší než kapesník. Pokud podobně prohlásíte, že Bůh je ve vás, znamená to, že jste větší než Bůh! Proto není správné říkat, že Bůh je ve vás. Pravdou je, že vy jste Bůh. Všechno je ve vás.

*Sarvatah pánipádam tat sarvatóksi širómukham,
sarvatah šrutimallóké sarvamáortja tišthati*

*Rukama, nohama, očima, hlavou, ústy a ušima proniká vším,
prostupuje celým vesmírem.*

Ve skutečnosti je celý svět ve vašem srdci. Proto se říká: „*Daivam mánuša rúpéna*“ (Bůh se projevuje v podobě lidské bytosti). Viděli jste mnoho obrázků božských osobností, jako Rámy a Kršny. Jsou popisovány jen v lidské podobě. Ale dnes člověk zapomíná na božství, vrozené v lidství. Hledá Boha a myslí si, že On je na vyšší úrovni. Proto si nedokáže uvědomit pravdu. *Ékam sat* (pravda je jedna). Vědy ji popisují jako *rtam*. Je to princip jednoty (*ékátma svarúpa*). Ten je neměnný a překračuje čas, prostor a osud. Je přítomen v každém.

Člověk přisuzuje božství různá jména a tvary a uctívá je rozmanitými způsoby. Božství nemá žádnou určitou podobu. Je neměnné a mimo všechny vlastnosti. Všechny tvary jsou ve skutečnosti podobami božství. Na takový princip jednoty v rozmanitosti se dnes zapomíná. Princip jednoty zdůrazňují všechny upanišady. Vzhledem ke světským pocitům však člověk vidí v jednotě rozmanitost. Nevyvíjí žádné úsilí, aby spatřil jednotu v rozmanitosti. Měl by provádět takové duchovní postupy, které by mu umožnily spatřit jednotu.

Prvotní základ pro projevenou mnohočetnost je jen jeden. Zde vidíte množství žárovek. Všechny oživuje stejný proud. Když vypnete hlavní vypínač, nebude

svítit ani jedna z nich. Podobně je *átman* spodním proudem všech jmen a tvarů. *Átman* je energie vědomí. Je to energie *nitjánandy*, *brahmánandy*, *jógánandy* a *advaitánandy* (věčné, nejvyšší, duchovní a nedvojné blaženosti). Člověk se nesnaží poznat princip nedvojnosti. Strhuje ho rozmanitost a tak vede život v nevědomosti.

Vtělení lásky!

Uvědomte si, že stejný *átman* spočívá ve všech lidech. Nezapomínejte se špatnými vlastnostmi, jako je hněv a nenávisť. Rozvíjejte lásku a prožívejte blaženost. Sdílejte ji s ostatními. Ve skutečnosti je láska vaší *svabhávou* (vrozenou podstatou), vaší *svabhávou* je blaženost. Lidé se však dnes klamou světskou *prabhávou* a tak na *svabhávu* zapomínají. Tento rok je rokem *svabhávy*. „Sva“ znamená *átman*. *Svabháva* proto znamená vědomí *átmana*. Takové vědomí byste měli rozvíjet. *Svabháva* také symbolizuje *čaitanja šakti* (energii vědomí). Je přítomná všude, ve vás, s vámi, kolem vás, nad vámi a pod vámi. Jak může být *átman* rozdělený, když je všude kolem? Princip jednoty nikdy netříštíte. Ve skutečnosti je velmi snadné spatřit jednotu v rozmanitosti. Nemyslete si, že Bůh je ve vás. Vy jste Bůh a stejně jsou na tom i ostatní.

*Strach z hříchu dnes v člověku upadl.
Proto se vydává špatnými cestami, aniž by se staral o následky.
Vzhledem k nedostatku strachu z hříchu a lásky k Bohu
upadlo v lidských bytostech lidství.
To škodí všeobecnému míru.*

(báseň v telugu)

Jelikož nemá člověk strach z hříchu, nedokáže své vrozené božství projevit. Stejně božství je přítomné ve všech. Pravda je jedna a pravda je Bůh. Na pravdě spočívá celý svět.

*Stvořený svět se vynořuje z pravdy a do pravdy se noří,
je někde nějaké místo, kde pravda neexistuje?
Zviditelněte tuto čistou a neposkvrněnou pravdu.*

(báseň v telugu)

Nepotřebujete hledat princip pravdy, ten prostupuje vším. Ať se podíváte kamkoli, je tam pravda. Vy se však o projevení pravdy nesnažíte. Kdybyste se pokusili upřímně, uvidíte pravdu všude.

Satjam brúját, prijam brúját, na brúját satjamaprijam (mluvte pravdu, mluvte příjemně a neříkejte nepříjemnou pravdu). Pravda by se měla říkat příjemným způsobem. Neměla by zraňovat city druhých. Lidé tvrdí, že Bůh je vše prostupující. Bez pochyb je přítomen všude. Projevuje se ale tam, kde se mluví pravda jemným a příjemným způsobem. Pravdu, vyřčenou hrubě, nelze nikdy nazvat pravdou.

Každý člověk a každý tvor je vtělením lásky. Všichni ptáci, zvířata a hmyz usilují o dosažení štěstí, stejně jako člověk. Také se radují. Mezi jejich radostí a radostí člověka je však rozdíl. Ptáci, zvířata či hmyz nejsou nikdy povzneseni radostí, ani sklíčení zármutkem. Přijímají radost i žal s vyrovnaností. Člověk ale tento vyrovnaný postoj postrádá. Když jsou jeho přání naplněna, je povznesený a když ne, je zklamaný. Přání a hněv jsou jako škůdci, kteří ničí strom lidského života. V člověku dnes bují přání a hněv. Člověk plný hněvu hledá rozdílnosti a rozvíjí nenávist. V novinách naleznete mnoho zpráv, které hovoří o hněvu, nenávisti a žárlivosti. Tyto zlé sklony jsou krutými nepřáteli člověka.

Lidé se bojí škodlivých vlivů některých planet. Přání a hněv jsou dvě planety, které způsobují největší škody lidstvu. Ano, přání jsou pro člověka nezbytná. Ale nadměrná přání jsou nebezpečná. *Na šréjó nijamam viná* (bez disciplíny nemůže být blahobyť). Přání mají být omezena. Člověk má v sobě někdy lásku a jindy ho zachvacuje hněv. Takové sklony jsou důsledkem nesprávného stravování a návyků. Nikdy nepřevádějte své myšlenky v čin kvapně. Dejte si čas a dotazujte se, zda to, co chcete udělat je správné či špatné.

Dnes začíná nový rok. Nový rok oslavují lidé ve slavnostní náladě a radovánkách. Jejich nadšení a radost mají jen krátkou životnost. Tak se Nový rok slavit nemá. Vaše radost má zůstat navždy. Právě štěstí není něco, co přichází a odchází jako putující mrak. V době narození je vaše srdce čisté a vy jste plní blaženosti. Takovou čistotu srdce byste měli udržovat po zbytek života a prožívat trvalé štěstí.

*Když se člověk vynoří z lůna své matky,
nenachází kolem krku žádný květinový věnec.
Nemá šperky posázené perlami, ani třpytivé zlaté ozdoby.
Nemá řetězy, osázené vzácnými kameny, smaragdy a diamanty.
Kolem jeho krku však řetěz je.
Brahma svazuje dohromady následky minulých činů,
dělá z nich náhrdelník a dává vám jej na krk v době vašeho narození.*

(báseň v telugu)

Z každého vašeho činu, byť je malý a bezvýznamný, musí být nějaký následek. Předpokládejme, že si opravujete šaty jehlou a nití. Jehla může být malá, ale když vás píchne do prstu, způsobí okamžitě krvácení. V tomto případě přichází čin a následek téměř současně. Jídlu, které sníte, trvá téměř dvě hodiny, než je stráveno. Zde je mezi činem a následkem mezera dvou hodin. Semenu, které zasadíte, trvá nejméně týden, než vyklíčí.

Stejným způsobem dozrají k následku některé činy po několika měsících, letech či zrozeních. Každý, ať je to kdokoli, musí čelit důsledkům svých činů. Nemusíte však být sklíčení a deprimováni myšlenkou, že neuniknete důsledkům svých předchozích zlých skutků. Můžete jim určitě uniknout, jestliže získáte milost boží rozvíjením lásky ve svém srdci. Všechny následky jsou založené na vašich myšlenkách a činech.

Abyste posvětili své tělo, máte se zabývat duchovními činnostmi. Není možné konat dobré skutky se zlým záměrem. Semeno, které uvnitř zaséváte, vyklíčí ve strom a přinese plody. Někteří lidé mají v nitru špatné motivace, ale halí je do závoje dobroty. Takové sobecké postoje nikdy nepřinesou pozitivní následky. Především byste měli ve svém nitru sít sémě svatých myšlenek.

Můžete spekulovat o tom, co vám má tento nový rok přinést. Chcete-li se těšit míru a štěstí, měli byste se zabývat duchovními činnostmi. Chodte do dobré společnosti (*satsang*). *Satsang* je spojení se společností „sat“, která je neměnná ve všech třech obdobích času. *Satsang* není jen zpívání *bhadžanů* a poslouchání duchovních promluv. *Bhadram pašjantu*, *bhadram šrnvantu*, *bhadram kuroantu* (viz dobré, slyš dobré a dělej dobré). To jsou tři důležité mantry, které dal lidstvu císař Manu. Manuovo učení dalo základy *dharmášástre*. K těmto třem mantrám by se měl člověk pevně přimknout. Nic jiného není ke spáse zapotřebí. Védy říkají: *Šrnvantu višvé amrtasja putráh* (Slyšte, synové nesmrtnosti!). Vy nejste pouhými smrtelníky, jste dětmi nesmrtnosti. Měli byste se chovat tak, aby se vaše chování hodilo ke stavu dětí nesmrtnosti.

Za neklid a nepokoj, který nacházíte v dnešním světě jsou odpovědné špatné lidské myšlenky. Abyste se zbavili zlých myšlenek, měli byste nejprve prchnout ze špatné společnosti. Připojte se do dobré společnosti. Pak uvidíte v každém kolem sebe jen dobro. Když potkáte osobu, která vás nenávidí, neoplácejte zlými pocity. Napětí vzroste, když jeden ke druhému projevíte hněv a nenávisť. Místo toho ho pozdravte s láskou. Pak odpoví s pocitem lásky i on a stane se vaším přítelem. V utužování přátelství hraje řeč důležitou úlohu. Proto mluvte jemně a příjemně. Milou mluvou můžete utišit nenávisť a hněv, které v tomto světě převládají. Láska plodí lásku.

*Tam, kde je důvěra, je i láska, kde je láska, tam je mír,
kde je mír, je i pravda, kde je pravda, je Bůh,
kde je Bůh, je i blaženost.*

Abyste prožívali mír, měli byste se vzdát zášti a rozvíjet sebedůvěru. Berte v úvahu, že *višvása* (víra) je vaší pravou *švásou* (životním dechem). Boží milost zažíváte dnem i nocí. Jakým způsobem prokazujete vděčnost Bohu za všechno, co pro vás dělá? Bůh od vás nic neočekává. Vy však máte konat svou povinnost projevením vděčnosti. Nevděčný člověk je horší než kruté zvíře.

Život máte díky svým rodičům. *Mátrdevó bhava, pitrdévó bhava* (cti matku svou i otce svého jako Boha). Vaše matka vás nosila po devět měsíců v lůně, dala vám život a vychovala vás přes mnohá strádání. Jak vděční byste měli být své matce za všechno, co pro vás udělala! Stejným způsobem obětoval své pohodlí i otec a staral se o vás s láskou a péčí. Jak vyjadřujete vděčnost svému otci? Vaše děti se k vám budou chovat stejně, jako se chováte vy k rodičům.

Někteří lidé mají v sobě nízké pocity, ale hovoří před vámi příjemně. Takoví lidé jsou vpravdě démony. O demonech se ví, že jsou mocní v noci. Zde symbolizuje noc špatnost a temnotu nevědomosti. Denní světlo symbolizuje *sudžňánu* a noc *adžňánu*. Když se ponoříte do temnoty nevědomosti, naleznete všude jen špatnost. Takovou osobu nelze nazvat lidskou bytostí, je to vpravdě démon.

Džantúnám nara džanma durlabham (ze všech živých bytostí je lidské zrození tím nejvzácnějším). Když člověk dosáhl tak posvátného lidského zrození, je poněkud politováníhodné, že se chová jako démon. Dokonce i zvířata projevují lásku a vděčnost svému pánovi, ale člověk v sobě nemá smysl pro vděčnost. Když se narodil jako lidská bytost, měl by se chovat tak, jak se od něj očekává a produchovnit svůj život.

Vtělení lásky!

Milujte všechny. Nechť ve vás není ani stopa nenávisti. Spojte ruce se svým bližním v duchu tolerance a lásky. Védy učí: *Saha návavatu. Saha nau bhunaktu. Saha vírjam karaváhahai. Tédžasvinávdhítamastu má vidvišáhahai.* (Nechť jsme všichni chráněni a nasyceni. Nechť vykonáváme hrdinské činy. Nechť jsme naplněni božskou energií. Nechť nikdy nemáme v nenávisti jeden druhého.) Tato svatá učení véd jsou zapomenuta. Člověk naopak rozvíjí zlé sklony. Takové chování se ke stavu člověka nehodí.

Pravou podstatou člověka je blaženost. Proto by měl každý mít vždy veselý výraz. Veďte všichni v tomto novém roce blažený život! Naplňujte svůj život

láskou! Rozvíjejte jednotu a přátelství! Pravá blaženost spočívá v jednotě. Bůh je vtělením blaženosti.

Nitjánandam, parama sukhadam, kévalam džňánamúrtim, dvandvátítam, gagana sadršam, tattvamasjádi lakšjam, ékam, nitjam, vimalam, ačalam, sarvadhí sákšibhútam, bhávátítam, trigunarahitam (Bůh je vtělením věčné blaženosti, je absolutní moudrostí, jediným bez druhého, mimo dvojici protikladů, je rozsáhlý a prostupuje vším jako nebe, je to cíl, který označuje *mahávákja* „*Tat tvam asi*“, je věčný, čistý, neměnný, je svědkem všech funkcí intelektu, je mimo veškeré duševní stavy a tři *guny* – *sattou, radžas* a *tamas*).

Proč dává člověk prostor špatnosti a trápení, přestože je nadán takovou svatou blažeností? Je to proti lidské podstatě. Každého považujte za vtělení božství. Když někoho pozdravíte nebo se mu posmíváte, dosáhne vaše chování Boha. Ctěte každého člověka. Sdílejte s každým lásku. Nikdy nemějte nikoho v nenávisti. Nenávist se k vám vrátí zpět a přinese vám utrpení. Proto, vtělení lásky, v sobě rozvíjejte lásku. Prožívejte lásku a dělte se o ni s ostatními lidmi. To je nejdůležitější poselství Nového roku. Vy nejste pouhými smrtelníky. Jste jiskrami božství. Podle toho byste měli žít. Vaše myšlenky, slova a činy budou svaté jen tehdy, až porozumíte svému božskému původu.

Ó, člověče!

*Zkoumej a dotazuj se sebe, jak velkého štěstí jsi dosáhl,
když jsi strávil všechnen čas od svítání do soumraku
úsilím o naplnění svého žaludku a zapomínáním na Boha.*

(báseň v telugu)

Z lůžka vstávejte s klidnou myslí. Myslete na Boha. Jsou lidé, kteří vstávají s myslí rozrušenou a neklidnou. Jestliže rodiče kritizují jeden druhého, jakmile vstanou z postele, jdou děti o krok dál a již od rána se začnou spolu bít. Děti přirozeně napodobují své rodiče. Proto by měli být rodiče pro své děti příkladem. Měli by je učit praxí, ne jen poučkami.

Za žádných okolností nedávejte prostor hněvu či nenávisti. Můžete se setkat s potížemi a trápením, ale to nevádí. Buďte klidní a vyrovnaní. Co jsem vám řekl na začátku? *Aham jétat na*. Uvědomte si, že nejste tělo. Vy jste vtělením věčného *átmana*. Když chápete tuto pravdu, nedotkne se vás fyzické utrpení. Jak si můžete uvědomit, ukazuji vám to příkladem. Já vím, že nejsem tělo. Proto se nestarám o žádné trápení, které postihuje toto tělo. Fyzické tělo člověka má postihovat nemoc v určitém bodě života. Nikdo by se tím neměl příliš trápit.

Tělo je ve skutečnosti zrozeno a vychováno skrze různé obtíže. Obtížím nemůže uniknout. Neměli byste se ale o ně starat. Potíže a trápení jsou pro lidské tělo přirozené. Pro *átmana* je přirozená blaženost. Držte se přirozenosti *átmana* a nikoli těla. Vzdejte se připoutanosti k tělu.

*Toto tělo je nádobou špíny a je náchylné k nemocem,
během času podléhá změnám.
Nemůže překročit oceán sansáry.
Ó, myslí! Neklam se, že tělo je trvalé.
Místo toho přijmi útočiště u božských lotosových nohou.*

(báseň v telugu)

Proč se znepokojujete nad pomíjivým tělem? Místo toho myslíte na Boha. Fyzické utrpení přichází a odchází jako nestálý mrak. Je to přirozenost lidského těla (*pravrtti*). Přirozeností *átmana* (*nivrtti*) je nakládat s dualitami života s vyrovnaností. Tělesné potíže přicházejí a odcházejí. Navzdory bolesti chodím jako obvykle. V mých denních zvycích nenastala žádná změna. Nestarám se o bolest. Trpět budete jen tehdy, když se ztotožníte s tělem. Já nejsem tělo. Když řeknete: „Zde je můj kapesník“, jste od něj odlišní. Ať se stane kapesníku cokoli, nebudete tím ovlivněni. Stejně byste se neměli nechat ovlivnit fyzickým utrpením.

*Tělo je stvořeno z pěti živlů a dříve či později je mu souzeno zahynout,
ale jeho obyvatel nezná zrození ani smrt. Nemá žádnou připoutanost.
Vpravdě řečeno je obyvatelem těla sám Bůh, který je formou átmana.*

(báseň v telugu)

Vnitřní obyvatel je *átman*, který je vaší pravou totožností. Proto se netrapte kvůli tělu. Bude-li vás někdo kritizovat, nevzrušujte se. Když kritizuje nahlas, kritika zmizí v řídkém vzduchu. Když kritizuje v nitru, ovlivní to jeho. K vám ve skutečnosti nepřijde ani chvála ani výtky. Neměli byste se nechat ovlivnit ani jedním. Tak máte překročit duality života. Pravou lidskou bytostí se stanete jen tehdy, až bude vaše mysl soustředěná na pravého a věčného *átmana*.

Dnešek označuje počátek skutečně svatého roku. Podle toho byste měli rozvíjet duchovní myšlenky. Svaté myšlenky byste však měli pěstovat nejen tento rok, ale po celý život. Tělo je tvořeno pěti živly, proto je odsouzeno k utrpení. Tím byste se neměli nechat ovlivnit. V tom spočívá vaše *sádhana*. Jestliže

se nevzdáte připoutanosti k tělu, ukážou se všechny ostatní *sádhany* jako bezvýznamné. Někteří lidé počítají kuličky v růženci mechanicky a tvrdí, že dělají *sádhanu*. Růženec se jim otáčí v ruce a mysl pobíhá po tržišti. Dá se to nazvat *džapou*? Když meditujete, je vaše tělo možná pevné, ale mysl kolísá. Jaký má taková *sádhana* smysl? Pravý duchovní aspirant je ten, kdo má pevnou mysl a nepohnutou vizi. Nepevná mysl je přirozená pro opici. Dnešní člověk ovšem rozvíjí opičí mysl. Měl by si však plnit srdce laskavostí, neboť patří k lidstvu.

(Bhagaván zazpíval *bhadžan* „*Préma mudita manasé kahó*“ a pokračoval v promluvě.)

Vtělení lásky!

Když zpíváte *bhadžany*, udržujte správný rytmus tleskáním. Tleskání má být podle *bhadžanu*. *Bhadžan* je třeba zpívat se správnou melodií a upřímně. Tři slabiky v názvu *Bhá-ra-t* znamenají *bháva* (pocit), *rága* (melodie) a *tála* (rytmus). Znamená to, že *Bháraťané* jsou ti, kteří zpívají s *bhávou*, *rágou* a *tálou* o boží slávě. Dnes je mnoho zpěváků, kteří při zpěvu *Tjágarádžových kirtanů* hrají rytmus s rukama na klíně. Měli by spojit ruce a tleskat. Pět prstů jedné ruky symbolizuje smysly činností a prsty druhé ruky smysly vnímání. Když zpíváte o Pánově slávě, měla by nastat mezi oběma rukama harmonie. Nejsou-li sladěny, nebudou ustálené ani vaše pocity.

Byl to Guru Nának, kdo zavedl v *Pandžábu* společné zpívání. Všichni by měli zpívat jednohlasně o boží slávě. To je ideál, který šířili naši předkové. Dnes však lidé tyto ideály odmítají a jednají podle svého rozmaru či domněnek. Všechny vaše činy by měly těšit Boha. Můžete Mu říkat *Ráma*, *Kršna*, *Góvinda*, ale Bůh je jeden. Rozvíjejte pocit jednoty a spatříte božského *átmana*.

U příležitosti svátku Ugádi, v Brindávanu dne 2. dubna 2003